

VERKSAMHETSUTVECKLING I FÖRSKOLAN GENOM AKTIONSFORSKNING

**Monica Nylund
Torghandeln Göteborg 2014**

AKTION= EN MEDVETEN FÖRÄNDRING

**FORSKNING= FÖLJA VAD SOM HÄNDER
SOM KONSEKVENSN AV FÖRÄNDRINGEN**

LÄRANDE= NYA TANKAR OCH INSIKTER

AKTIONSFORSKNINGENS SIGNUM

- Problemoriterat
- Praktikorienterat
- Förbättringsinriktat

AKTIONSFORSKNING I PRAKTIKEN

SYFTAR TILL ATT UTVECKLA

- Den egna praktiken
- Förståelse av den egna praktiken
- Förståelse för de sammanhang i vilken praktiken ingår
- Reflektion med andra lärare

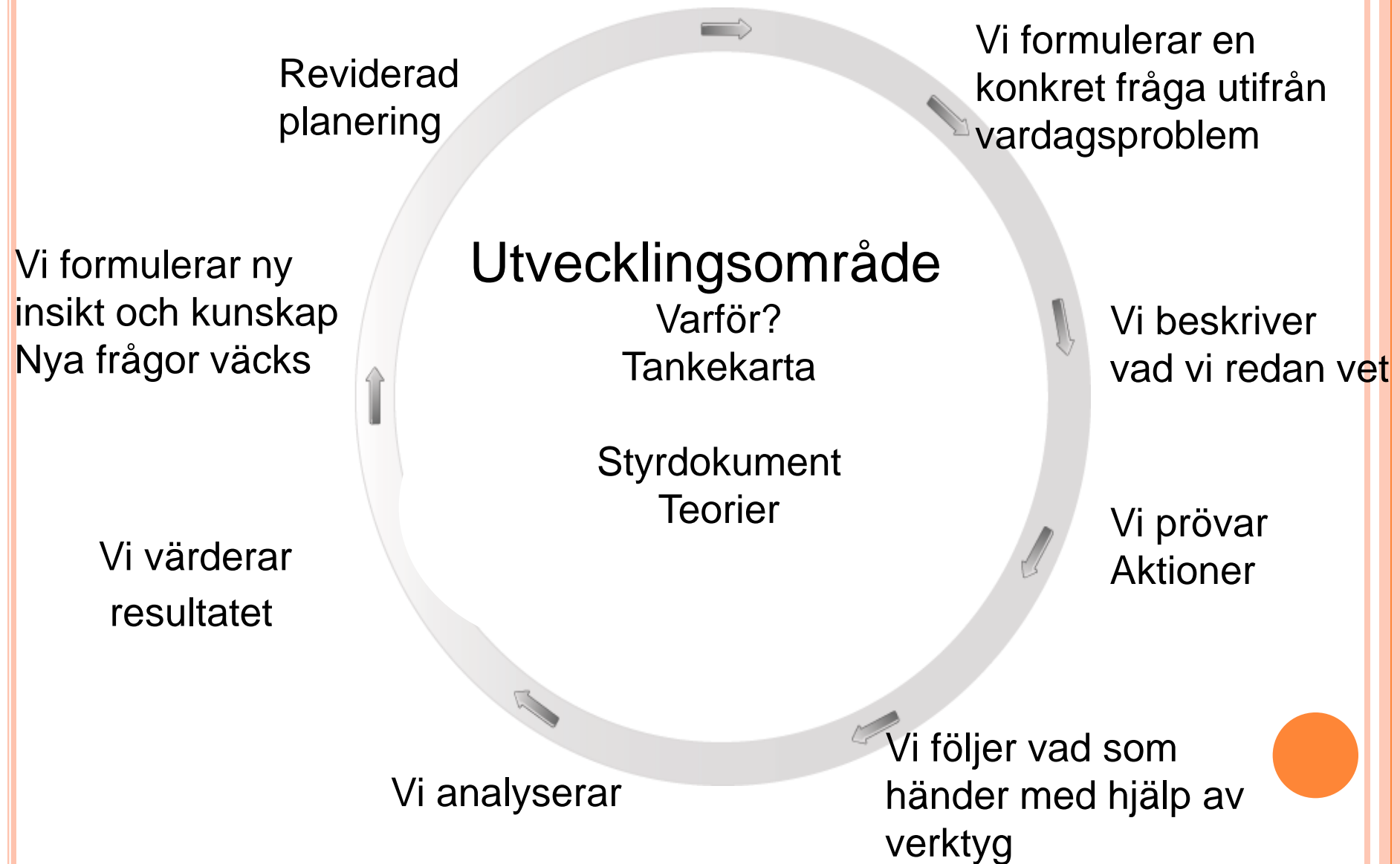

INSLAG I AKTIONSFORSKNING

- Individuell reflektion
- Kollektiv reflektion
- Användande av verktyg
- Teoretiska begrepp för förståelsen av praktiken

AKTIONSFORSKNING

KARTLÄGGNING GENOM TANKEKARTA

- Att tillsammans med arbetslaget göra en tankekarta över verksamheten och ringa in ett område som man är överens om behöver förbättras
- Beskriv vad som är problemet
- Formulera en fråga till problemet

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- 17 barn 1-3 år
- Tre pedagoger
- Nytt arbetslag,
- Barn som förstår svenska

MOTIV TILL FÖRÄNDRING

- Läroplanen har ett starkare fokus på matematik.
- Det fanns inget tydligt gemensamt arbete kring matematik på avdelningen.
- Vi ville skaffa oss gemensam kunskap om och strategier för att arbeta med små barns matematiska förmåga.

KARTLÄGGNING GENOM TANKEKARTA

- Vi gjorde en tankekarta över vad i vet och tänker hör till matematik. Det blev en massa olika områden varav sortera och kategorisera var en. Vi valde att ha det i fokus .
- Vi gjorde en ny tankekarta för att se på vilka grunder vi tänker oss att man kan sortera och kategorisera. Det blev också en hel del olika områden. Vi valde färg, form, storlek och mönster.

TEORETISK GRUND

Vi formulerade en gemensam utgångspunkt för hur vi tänker oss att barn kan lära om att sortera och kategorisera - en teoretisk grund.

Vi tänkte oss att barnen kan lära sig genom:

- vårt förhållningssätt, hur vi uppmuntrar, utmanar och bemöter barnen och vad vi uppmärksammar dem på.
- att barnen ges möjlighet att lösa problem tillsammans och lära av varandra.
- vilken miljö och vilket material vi erbjuder, vad som kan få dem att vilja och kunna lösa matematiska problem.
- att under dagen erbjudas tid och rum att pröva och reflektera över matematiska problem.

FRÅGESTÄLLNING ATT SÖKA SVAR PÅ

Hur kan vi ge barnen möjligheter att använda och utveckla sin matematiska förmåga?

AKTIONER

Förhållningssätt:

- Vi uppmärksammar barnen på olikheter och likheter i alla möjliga situationer i vardagliga sammanhang.
- Vi uppmuntrar barnen att lösa olika sorteringsuppgifter.
- Vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra att lösa sorteringsuppgifter.

AKTIONER

Material:

- Vi placerade material som går att sortera och kategorisera lätt tillgängligt för barnen.
- Vi märkte lådor med bilder för att tydliggöra var olika material fanns.
- Vi arrangerade en del material för skapande så att barnen behövde benämna eller medvetet välja för att använda det.
- Vi satte barnens stövlar i "oordning"

AKTIONER

Organisation:

- Vi planerar dagen så att barnen ges möjlighet att leka, klä på sig och vara i tvättrummet i mindre grupper.
- Vi ger barnen tid att pröva och hitta lösningar.
- Vi planerar aktiviteter ute och inne där barnen ges möjlighet att uppmärksamma storlek, färg, form, likheter och olikheter.

VI FÖLJER VAD SOM HÄNDER

- Vi observerar vad barnen sorterar, när de gör det och utifrån vilka kriterier
- Alla i arbetslaget delar på ansvaret för att dokumentera
- Vi dokumenterar med penna och papper och kamera.

RESULTAT

Utifrån aktioner med ett medvetet förhållningssätt upptäcker vi att barnen:

- hjälper varandra att lösa uppgifter som pussel, spel och städning genom att tillsammans komma fram till rimlig sortering/kategorisering.
- uppmärksammar varandra i fler situationer på storlek, färg och mönster. Likheter och olikheter.
- ges många tillfällen att fundera över storlek, färg och form. Vi ställer ofta frågor för att få barnen att reflektera.

RESULTAT

Utifrån aktioner med material upptäcker vi att barnen:

- sorterar bilar, djur och burkar m.m. efter kategori, storlek och färg.
- lägger pussel efter både form och mönster/färg.
- hittar vad som hör ihop i olika spel.
- hittar sina kläder efter storlek, mönster och färg.
- kommenterar vad som är högt, långt, stort och litet när de bygger.

RESULTAT

Utifrån aktioner med organisation upptäcker vi att barnen:

- ges tid att fundera och lösa matematiska problem själva och tillsammans.
- ges möjlighet att samspela mer genom att de oftare är i mindre grupp.

RESULTAT

Förändringar i arbetslaget:

- Individnivå/personlig utveckling: större medvetenhet om det egna handlandet, grunden för det och konsekvenser av det.
- Gruppnivå/kollektiv utveckling: mer gemensam förståelse av uppdraget, förhållningssätt, lust och drivkraft.
- Organisationsnivå/kommunikativ utveckling: större förståelse för sammanhanget man ingår i och intresse av att utvecklas tillsammans. Samarbete och delad/kommunicerad kunskap främjas.

INSIKTER OCH NY KUNSKAP

- Vi ändrade vårt förhållningssätt mer än vi planerat – det gick av sig självt när vi börjat.
- Barnen hjälpte varandra mer när de gavs tid och rum och uppmuntrades av oss.
- Vi har gott om material och en god miljö för att stimulera matematisk förmåga.
- Vi kan organisera dagen ännu bättre för att ge fler tillfällen till lärande. Fler ”transportsträckor” kan göras till situationer där barnen medvetet ges möjlighet att lära.
- Våra aktioner har lett till ökad kvalitet.

SVÅRIGHETER I ARBETET MED AKTIONSFORSKNING

- Ledningens otydliga pedagogiska uppdrag.
- Brist på systematisk fortbildning som fyller kompetensutvecklingsbehov. Tveksamhet till teoretisk fortbildning bland pedagoger.
- Förankring av nytt arbetssätt tar tid. Det är trögt innan fördelarna upplevts.
- Brist på tid för egen och gemensam tid för dokumentation och reflektion.

FÖRDELAR MED AKTIONSFORSKNING

- Tar hänsyn till förutsättningar som finns. Tar fasta på det påverkbara.
- Utgår från egna utvecklingsbehov. Den egna praktiken är utgångspunkt.
- En medveten förändring prövas
- Vi måste dokumentera, gemensamt synliggöra och få distans till det som händer
- Gemensam reflektion leder till ökad medvetenhet. Sambandet mellan teori och praktik tolkas och tydliggörs. Den egna kunskapen synliggörs och formuleras. Bygger på ett kollektivt arbete och lärande
- Resultat synliggörs
- Värderingen kommer inifrån och får betydelse för det fortsatta arbetet. Utvecklingen systematiseras
- Utmanande och bekräftande
- Det tar tid

FRAMGÅNGSFAKTORER FÖR VERKSAMHETSUTVECKLING

Ledning som stödjer utvecklingsarbete genom att:

- ha en egen vision om verksamhetens kvalitet
- visa att allas delaktighet är viktig för resultatet
- uppmuntra och ge perspektiv och sammanhang.

Organisation som stödjer utvecklingsarbetet:

- med tid och forum för enskild och gemensam reflektion
- kompetensutveckling.

Kompetens och vilja:

- hos både ledning och pedagoger att skapa en verksamhet av hög kvalitet.

Verksamheten kan förbättras
med ett systematiskt
utvecklingsarbete där alla deltar.

Var kan ni börja?

